

Dosarul nr. 2rac-99/2020

Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni (jud.C.Crețu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.A.Danilov,I.Secieru, I.Cotruță)

Î N C H E I E R E

08 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Gospodăria Țărănească „Roman Vasile”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Gospodăria Țărănească „Roman Vasile” împotriva Întreprinderii cu capital străin „EsentEx” Societate cu răspundere limitată privind încasarea prejudiciului material, venitului ratat și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 04 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 09 iulie 2012, Gospodăria Țărănească „Roman Vasile” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii cu capital străin „Eurosavia” SRL privind revendicarea bunului din posesie nelegitimă, încasarea prejudiciului material, obligarea de a nu crea obstacole în folosirea terenurilor arendate.

În motivarea acțiunii a indicat că după desființarea Gospodăriei Țărănești „Licurgagro” care a fost condusă de M. Ciobănică, 25 de cotași ce dețineau o suprafață de teren de 51.4718 ha au trecut la Gospodăria Țărănească „Roman Vasile”, fapt confirmat de Primăria sat. XXXXX, r-nul Ialoveni.

Pentru terenul transmis în arendă Gospodăria Țărănească „Roman Vasile”, a îndeplinit toate obligațiunile contractuale față de arendași, eliberând cereale pentru anul 2009 în sumă totală de 28 320 de lei. Conform datelor prezentate de Primăria sat. XXXXX, r-nul Ialoveni, Gospodăria Țărănească „Roman Vasile”, în anul 2009 pentru terenul cu suprafața de 554,29 ha, a achitat impozite funciare în sumă de 54 298 lei.

A menționat că, în anul 2010, pentru terenul cu suprafața de 1 052,29 ha, impozitul funciar a constituit suma de 107 205 de lei, iar în anul 2011, a fost achitat de către Gospodăria Țărănească „Roman Vasile” pentru terenul cu suprafața de 1 062,13 ha, suma de 108,263 de lei. Despre măsurarea și verificarea suprafeței terenurilor arendate, la 01.01.2012 a fost stabilit că 35 ha de teren arabil

se află în gestiunea ÎCS „Eurosolvie” SRL, ilegal și care este ocupat în mod abuziv încă din anul 2009 și până în prezent.

A susținut că, necătând că terenul sus menționat fiind în posesia ÎCS „Eurosolvie” SRL, Gospodăria Țărănească „Roman Vasile” și-a onorat obligațiunile contractuale față de arendași din anul 2009 până în anul 2011 inclusiv. Astfel, echivalentul bănesc pentru cerealele eliberate la 16 cote-părți pentru o perioadă de trei ani, constituia suma de 84 960 de lei. Respectiv, impozitul funciar pentru suprafața de 35 ha, pentru perioada 2010-2011 constituia suma de 6824 de lei.

A declarat Gospodăria Țărănească „Roman Vasile” că inițial s-a adresat în adresa ÎCS „EsentEx” SRL cu o somație cu privire la revendicare bunului din posesie nelegitimă cu restituirea echivalentului bănesc ce constituie plăți pentru cerealele eliberate cotașilor, însă pârâtul a lăsat pretenția fără careva răspuns, motiv ce a constituit adresarea cu prezenta cerere în instanța de judecată.

Ulterior, Gospodăria Țărănească „Roman Vasile” a depus cerere de modificare a pretențiilor împotriva ÎCS „EsentEx” SRL prin care a solicitat încasarea sumei de 231 100 lei-pentru cerealele eliberate cotașilor pe parcursul a 4 ani, încasarea sumei de 30 112 lei-plata pentru impozitul funciar, obligarea ÎCS „Esentix” SRL să nu creeze obstacole reclamantei în folosirea terenului agricol cu suprafața de 77.2053 ha și încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 2752,50 lei. (f.d.76, vol. I).

La 25 noiembrie 2015, Gospodăria Țărănească „Roman Vasile” a depus o cerere suplimentară prin care a solicitat încasarea din contul a ÎCS „EsentEx” SRL în beneficiul Gospodăriei Țărănești „Roman Vasile” suma de 231 100 de lei ce constituie prejudiciul cauzat în legătură cu eliberarea cerealelor cotașilor pentru perioada anilor 2011-2014; suma de 30 112 de lei, sumă ce constituie plata impozitului funciar pentru perioada anilor 2011-2014; suma de 308 000 de lei, sumă ce constituie venitul ratat pentru perioada anilor 2011-2014; suma de 12 084,90 de lei, sumă ce constituie taxa de stat achitată la înaintarea acțiunii.(f.d.118-119, vol. I)

La 15 martie 2018, cauza civilă la acțiunea Gospodăria Țărănească „Roman Vasile” împotriva ÎCS „EsentEx” SRL privind încasarea prejudiciului material, venitul ratat și a cheltuielilor de judecată a fost suspendat în temeiul art. 260 alin. (1) lit. a) CPC, până la determinarea succesorului în drepturi a lui Roman Vasile, fost administrator GȚ „Roman Vasile”.

La 17 septembrie 2018 procesul civil la acțiunea Gospodăria Țărănească „Roman Vasile” împotriva ÎCS „EsentEx” SRL privind revendicarea bunului din posesie nelegitimă și încasarea prejudiciului material, a fost reluat.

Prin încheierea din 04 iunie 2019 Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni, s-a admis cererea privind renunțarea la cerința privind înlăturarea obstacolelor pentru folosirea terenurilor arendate, cu încetarea procesului în partea respectivă. (f.d.233- 234, vol. I).

Prin hotărârea din 04 iunie 2019 a Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni, acțiunea a fost admisă integral și s-a dispus încasarea de la ÎCS „EsentEx” SRL în beneficiul GȚ „Roman Vasile” suma de 231 100 de lei cu titlu de prejudiciu, suma de 30 112 de lei cu titlu de plata impozitului funciar, suma de 308 000 de

lei cu titlu de venit ratat și suma de 12 084,90 de lei cu titlu de cheltuieli legate cu achitarea taxei de stat.(f.d.236, 239-247, vol. I).

Prin decizia din 04 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea de apel declarată de ÎCS „EsentEx” SRL, s-a casat hotărârea din 04 iunie 2019 a Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a respins acțiunea ca neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că, la materialele cauzei nu au fost prezentate ca probă vreun contract de arendă a terenurilor agricole sau vreun act de predare-primire a terenurilor în arendă din care să rezulte că ÎCS „EsentEx” SRL ar fi avut careva relații contractuale cu Gospodăria Țărănească „Roman Vasile”, sau că ar fi folosit terenurile agricole. Or, la caz, nu este clar în baza căror contracte prima instanță și-a motivat soluția.

De asemenea, instanța de apel a indicat că certificatele anexate la dosar (f.d.146- 149, vol. I) nu demonstrează dreptul de arendă a Gospodăria Țărănească „Roman Vasile” sau aflarea terenurilor în posesia ÎCS „EsentEx” SRL.

Cât privește pretenția privind plata impozitului funciar, instanța de apel a notat că prima instanță neîntemeiat a dispus încasarea sumei de 30 112 lei, cu titlu de plată a impozitului funciar pentru perioada anilor 2011-2014, or, din ordinele de plată anexate nu este clar în baza cărui contract a fost încasată și plățile nu identifică pentru care terenuri sunt efectuate. Mai mult din analiza înscrisurilor se atestă o neclaritate în datele din certificate, liste, etc.

În motivarea soluției, prima instanță a notat că la judecarea cauzei în fond, s-a constatat că, bunurile imobile în litigiu reprezintă loturile de teren agricole ce aparțineau mai multor persoane fizice din raionul Ialoveni, sat.Gangura și care au fost transmise în arendă către GȚ „Roman Vasile”.

În speță, instanța de apel a precizat că în dosar nu sunt acte care ar demonstra predarea-primirea în arendă a suprafeței de 77, 2053 ha de teren agricol de la cele 29 persoane fizice către GȚ „Roman Vasile”. Cu atât mai mult, atât în cererea de chemare în judecată, cât și în hotărârea emisă de prima instanță se face trimitere la suprafața terenurilor agricole, or, fiecărui bun imobil i se atribuie un număr cadastral care se individualizează în raport cu alte bunuri imobile, la caz, nu este nici extras din registrul bunurilor imobile.

La 10 februarie 2020 Gospodăria Țărănească „Roman Vasile” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece la emiterea deciziei instanța de apel n-a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, a aplicat eronat normele de drept material și procedural.

Conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 04 decembrie 2019 și a expediat decizia participanților la proces la 09 ianuarie 2020 (f.d.48, vol.II), însă date privind recepționarea deciziei recurate la materialele dosarului lipsesc. Astfel, cererea de recurs declarată la 10 februarie 2020 de către

Gospodăria Țărănească „Roman Vasile” este depusă în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Astfel, prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 13 martie 2020 instanța de recurs a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței, iar potrivit avizului de recepție recursul a fost recepționat de către ÎCS „EsentEx” SRL la 17 martie 2020 (f.d.73, vol.II).

Până la data examinării recursului, referință asupra recursului intimatului nu a depus.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt. Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Gospodăria Țărănească „Roman Vasile”.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Gospodăria Țărănească „Roman Vasile”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru